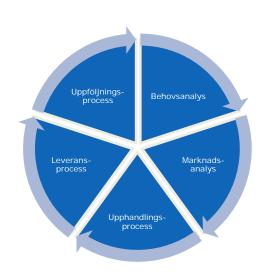

Nacka kommuns inköpsprocess

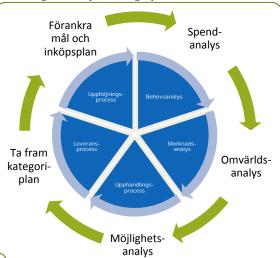
Denna presentation ...

- ... Beskriver inköpsprocessen i Nacka Kommun
- ... Tydliggör roller och ansvar mellan inköpsenhet och verksamhet
- ... Ger en tydlig överblick över inköpsprocessens olika steg
- ... Upphandlingsprocessen kan ske i enlighet med LOU, LUF, LOV eller LOK
- ... Presenterar upphandlingsprocessens steg och tidplaner
- $\dots$ Tydliggör sekretess i olika steg av inköpsprocessen

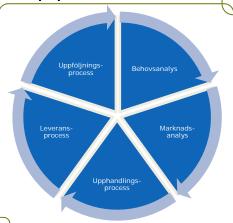

Inköpsprocessen

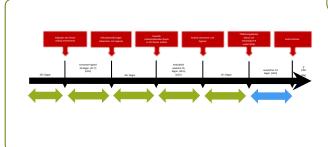
Kategoristyrningsprocess

Inköpsprocess

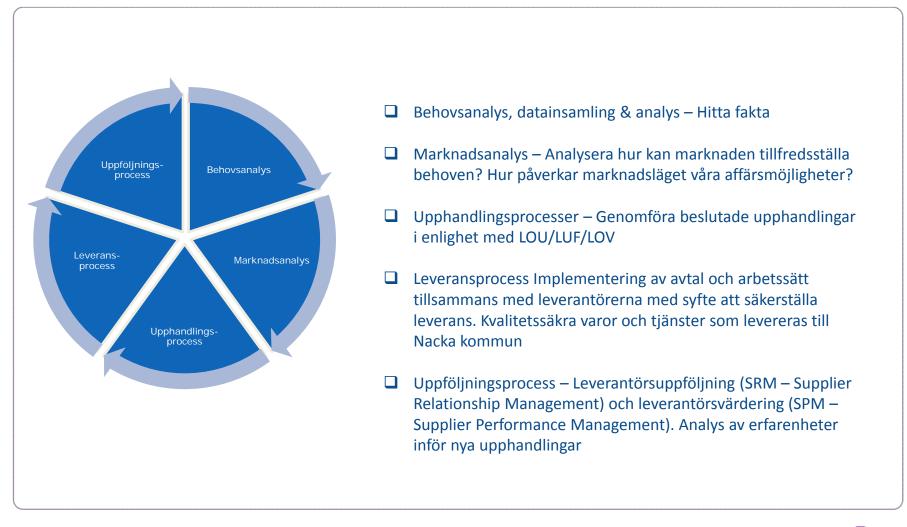

Upphand ling sprocess

Inköpsprocessen

Behovsanalysprocess – Datainsamling och analys

SYFTE ---

Syftet med Behovsanalysen är att kartlägga Nacka kommuns behov av en viss vara eller tjänst och planera för hur man ska tillgodose detta behov. Datainsamling och analys syftar till att finna fakta och förstå affärslogiken i det som ska upphandlas.

Behovsanalysen skall:

- vara tillräckligt detaljerad för att utgöra ett bra upphandlingsunderlag
- □ belysa vad som är viktigt i verksamheten.
- □ vara tillräckligt öppen för att ge utrymme för leverantörens egna idéer och kunskap.
- kunna fungera som underlag f\u00f6r utv\u00e4rdering och kontroll.

Exempel på frågor:

- Nyckelpersoner f
  ör projektet?
- ☐ Hur kan produkten eller tjänsten definieras/specificeras? Finns standarder?
- ☐ Kan/bör området delas in i underområden?

RESULTAT ---

- En noggrann analys av produkt- eller tjänsteområdet som ska upphandlas. Vad är trenderna, utvecklingen, kostnaderna etc.
   Beslut att köpa in eller producera i egen regi.
- Riskanalys Teknisk-, kvalitets- och ekonomisk risk.
- En noggrann specifikation över VAD som skall köpas med rätt kvalité, volym, risk, kommersiella villkor samt krav på miljö- och socialt ansvarstagande mm. Denna specifikation kan senare delas in i ska- och börkrav.

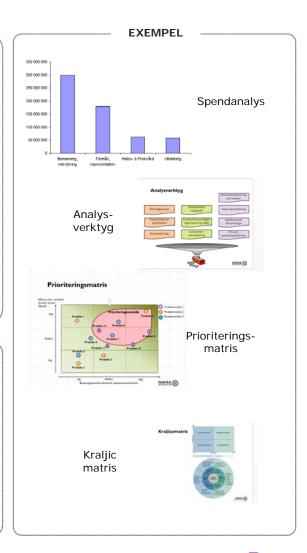
- CHECKLISTA

- Preliminär kravspecifikation
- Sakägaranalys. Analys över användarna och deras behov. Vilka delar av organisationen använder tjänsterna/produkterna? Vilka är störst
- ☐ Tidigare leverantörsuppföliningar. SWOT?
- ☐ Information om de produkter som köps idag inkl prisbild och volymer
- Vilka är våra framtida behov? Förändringar? Miliöasekter?
- Hur mycket köper vi för? Total spend per produkt- eller tjänsteområde – i hela kommunen
- Antal leverantörer vilka bidrar till vår utveckling? Vilka är kritiska? Vilka är stora? Vilka borde vi kunna konsolidera?
- Avtalsstatus inom området?
- ☐ Finns tidigare upphandlingar?
- ☐ Vad är bästa praxis inom området?
- ☐ Tidsplan, budget
- ☐ Ev MBL-förhandling & fackling information
- ☐ Beslutsfattare (enl. delegationsordningen)

VERKTYG OCH MALLAR

Verksamheten äger kravspecifikationen

- □ UC/BusinessCheck och ekonomisk data
- Interna analyser
- Nacka kommuns checklista vid upphandlingar
- ☐ Teknisk specifikation eller
- Funktionsspecifikation, eller ett mellanting
- Administrativa föreskrifter
- ☐ Gantt-schema för tidsplanering. Process- och flödesbeskrivning.
- Externa kanaler så som marknadsinstitut, branschorganisationer, civilsamhället mm
- Nacka kommuns spendanalys
- Nacka kommuns kategoriplaner

Marknadsanalysprocess

SYFTE ----

- Syftet med marknadsanalysen är att hitta de potentiella leverantörer på marknaden som på ett konkurrenskraftigt sätt kan tillfredsställa de behov som definierats I behovsanalysen.
- ☐ I detta steg bör potentiella leverantörerna utmanas för att hitta den goda affären och säkerställa att kommunen får den kvalité som önskas till en konkurrenskraftigt totalkostnad.
- ☐ Vi skall hitta de leverantörer som kan bidra till att Nacka blir bäst på att vara kommun. Idag och i framtiden!
- □ LOU/LUF/LOV hindrar inte en omsorgsfull marknadskartläggning och dialog innan publicering av förfrågningsunderlaget. Lagen är ett regelverk med krav på offentligt kungörande. Det är viktigt att alla våra aktiviteter präglas av affärsmässighet och att vi behandlar alla leverantörer lika.

METOD

Informationsvägar:

- Dialog med sakägarna internt
- ☐ Dialog med marknaden och olika nätverk
- ☐ Inleda med en lång lista med alla potentiella leverantörer.
- ☐ Hitta kriterier för att värdera de egenskaper som är viktiga för Nacka i valet av leverantörer och bygga utvärderingsmodellen i Upphandlingsfasen på dessa.
- ☐ Möten med befintliga och potentiella leverantörer
- ☐ Tvärfunktionella team och workshops
- ☐ Branschföreningar, Branschrapporter, fackpress och experter
- Deltagande på mässor

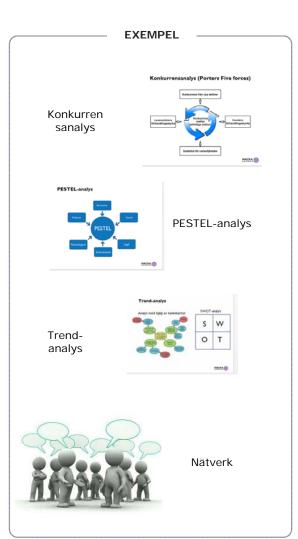
RESULTAT ----

- ☐ En lista över alla potentiella leverantörer inkl en analys över varje leverantörs för- och nackdelar, ekonomisk status, kontaktinformation etc
- ☐ En kartläggning och analys av den definierade marknaden
- trender
- Konjunktur
- marknadsledare etc.
- Konkurrenssituation
- ☐ Benchmark vad är bästa praxis att köpa denna typ av varor/tjänster
- ☐ Intresseorganisationer & nätverk

VERKTYG OCH MALLAR

Säkerställ att du använder alla former av data. Var faktabaserad:

- Dialog
- SWOT-analys
- PESTLE-analys
- ☐ Konkurrensanalys Fem marknadskrafter
- Produktlivscykeln
- ☐ Branschinstitut, konsultföretag, Företag i branschen
- □ Kreditupplysningsinstitut
- Marknadsundersökningar
- Nacka kommuns mall för marknads- och omvärldsanalvs

Upphandlingsprocess

SYFTE ----

Syftet med denna process är att tillgodose de behov som definierats i behovsanalysen och matcha dessa mot vad marknaden kan erbjuda på bästa sätt.

Exempel på aktiviteter är:

- ☐ Upphandling Besluta inköpsstrategi: Vad skall upphandlas och hur det skall upphandlas?
- Avrop mot ramavtal, förnyad konkurrensutsättning
- ☐ Omförhandling av befintligt avtal inom ramen för LOU
- ☐ Förändringar i avtalad specifikation

Upphandlingsprocessen skall ske enligt LOU.

Ett tvärfunktionellt arbetssätt säkerställer kunskap om behovet/ kravspecifikationen. marknaden och upphandlingstekniker.

METOD -Upphandlingsprocessen selektivt alt. förhandlat förfarande

RESULTAT -

Att kunden får sitt behov tillfredställt

Det vanligaste resultatet av denna process är ett konkurrenskraftigt avtal som tillgodoser kommunens behov.

Resultatet kan även vara en löpande leverantörsuppföljning eller kommersiell hjälp i ett projekt eller inom ramen för ett avtal.

Det är sakägarna i Nacka kommun som äger och har ansvaret för det underskrivna avtalet.

VERKTYG OCH MALLAR

- Nacka komuns inköpsprocess och där till kopplade mallar
- Nacka kommuns upphandlingsplan
- LOU/LUF/LOV/LOK
- ☐ Upphandlings- och avtalsmallar
- ☐ Upphandlingsprocessen är väl definierad och det finns flertalet mallar för de olika stegen i Upphandlingsprocessen
- Nacka kommun använder e-Avrop som systemstöd
- Avtal arkiveras i Platina

PROCESSEN I DETALJ -

Inbjudan

Utifrån behovs- och marknadsanalysen ta fram en inbjudan med de krav vi önskar ställa på leverantörerna. Annonsera upphandlingen.

Kvalificering av leverantörer

Utvärdera och kvalificera de leverantörer som uppfyller kraven som ställts i inbjudan. Utvärdera anbuden

Anbudsförfrågan

Skapa ett förfrågningsunderlag utifrån den kravspecifikation som behovsanalysen regulterade i inkl kommersiella krav och villkor och utvärderingsmodell. Bjuda in kvalificerade leverantörer att lämna anbud. Svara på frågor under anbudstiden.

Utvärdering

Utvärdera inkomna anbud utifrån i förfrågningsunderlaget ställda krav samt beslutad och kommunicerad utvärderingsmodell.

Tilldelning och avtalsspärr

Ev förhandnling och tilldelning av avtal. Förhandling skall ske i tvärfunktionellt team. Tilldelning skall kommuniceras till samtliga deltagande leverantörer.

10 dagars avtalsspärr

Avtalstecknande

Teckna avtalet och registrera och arkivera detta. Avtalsgenomgång

Verksamhten i Nacka kommun äger avtalet och ansvarar för implementationen.

Implementering och Leveransprocess

SYFTE ---

- ☐ Syftet med Leveransprocessen är att initialt implementera det nya avtalet. Detta innebär att leverantören ska ta över ansvaret för leveranserna av varor och/eller tjänster från tidigare leverantörer och att syftet och målet med upphandlingen skall realiseras
- ☐ Avveckla tidigare leverantörer. Säkerställa övergång till nya leverantören
- ☐ Säkerställa att leverans sker i enlighet med det avtal som överenskommits.
- Målet är att varor och tjänster skall beställas i enlighet med beslutade beställningsrutiner av avtalade leverantörer, för att säkerställa att Nacka kommun erhåller varor och tjänster av rätt kvalité till bra kommersiella villkor och att dessa köps och administreras effektivt

METOD ----

Säkerställ att hela processen fungerar, från att användaren har ett behov tills fakturan är betald och att leverantören rapporterat avtalad statistik.

Kommunicera avtalet och avropsprocesser

Avrop/köp

Godsmottagning

Faktureringsprocess och betalning

Uppföljning av nyckeltal

OMFATTNING

- ☐ Implementering av avtal och arbetssätt med syfte att säkerställa att vi får det vi köpt
- ☐ Internkommunikation nyhetsbrev, intranät
- Systemuppdatering
- ☐ Granska leverantörens pressmedelande
- Etablera beställningsrutin
- ☐ Bemanna avtalad samarbetsmodell
- ☐ Driftsätta webgränsnitt (beställningsverktyg, kundportal etc)
- ☐ Säkerställa att leverantören följer Nacka kommuns krav på säkerhet
- ☐ Påbörja och genomföra nyckeltalsuppföljning
  - de som kravställdes och utvärderades i FFU
  - och leverantörsutveckling

VERKTYG OCH MALLAR

- ☐ Samarbeta med leverantören för att etablera det nya avtalet och beställningsrutinerna
- Raindance
- ☐ Affärssystemet leverantörsmasterdata
- ☐ Interna processer och rutiner för reklamationshantering
- Avtalets implementering
- Spend, nya och gamla leverantören
- ☐ Exitklausuler i den tidigare leverantörens avtal
- Uppdragsavtal
- Personalliggare

VIKTIGA OMRÅDEN

Bemanna avtalad samarbetsmodell, hitta alla relevanta gränssnitt.

Glöm inte bort vad som avtalats. Nyttja allt som Nacka kommun betalar för! Uppträd affärsmässigt

Kommunicera avtalet internt och låt leverantören kommunicera externt

Uppdatera alla system med avtalade villkor (betalningstid, priser etc)

Uppföljningsprocess

SYFTE -

- ☐ Syftet med uppföljningsprocessen är att följa upp att de varor eller tjänster som beställts levereras till kunden i enlighet med avtalet till de avtalade kommersiella villkoren. Samt att följa kommunallagen §3:19, 3:19a samt §6.7.
- ☐ Lika viktigt är att hela tiden utveckla och försöka optimera affären.
- Att följa upp en tjänsteleverans i detalj är en svår och komplex uppgift. Men en väl genomförd leverantörsuppföljning ger konkurrensfördelar så som ökade affärer, innovationer, reducerade kostnader, ökad effektivitet, reducerade eller bättre kontrollerade risker med mera.
- ☐ Leveransprocessen bör präglas av ett kontinuerligt lärande och utvecklingsarbete för att säkerställa att Nacka kommun erhåller högkvalitativa tjänster i enlighet med de riktlinjer man upphandlat.

STATISTIK

Leverantörsuppföljningen skall vara faktabaserad och mätningarna skall användas. Vi mäter aldrig bara för att mäta!

Exempel på nyckeltal som kan följas upp:

- Levererad volym per produkt- eller tiästeområde
- Avtalade nyckeltal
- Leverans enligt tidsplaner
- Antal reklamationer
- □ Prisutveckling
- Servicenivå

METOD ----

Mät, mät, mät! Och följ upp det du mäter och uppmärksamma och belöna framgångar! Vänd motgångar, utveckla kvaliteten och dina affärer.

Strategiskt samarbete

Taktiskt samarbete

Operativt samarbete

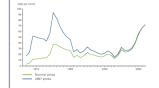
Reklamationshantering

Varje leverantör klassas på en nivå i samarbets-modellen, vissa är strategiska, andra fungerar tillräckligt bra på en operativ nivå

VERKTYG OCH MALLAR

- Möten & Dialog!
- Använd leverantören! Vi låter leverantören rapportera sina egna nyckeltal som vi själva har svårt att mäta, till exempel avtalstrohet.
- ☐ Ekonomisystemet, e-handelsystemet och QlickView – följa de fakturerade värdena per leverantör och per kategori
- □ Nacka kommuns standardiserade leverantörssamarbetsmodell
- ☐ Spendanalys Stora, strategiska och kritiska leverantörer följs upp mer noga än övriga leverantörer

OMRÅDEN ATT FÖLJA UPP

Prisutveckling, följer leverantören avtalade justeringsklausuler (råmaterial, valutor, index etc)?

Miljö och verksamhetssystem Följer leverantören avtalade standarder?

Kvalitet, leveransprecision, SLA Levereras avtalad kvalitet? Nöjd kunduppföljning

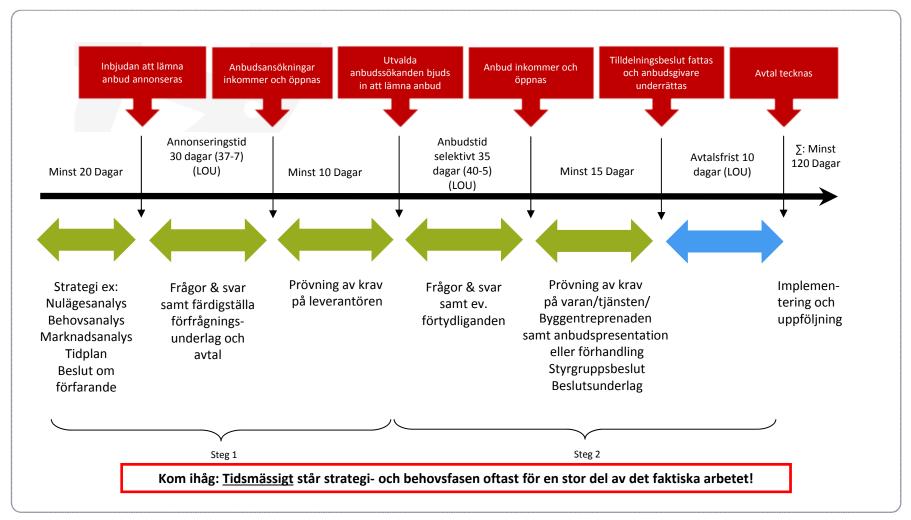
CSR Lever leverantören upp till Nacka kommuns leverantörsuppförandekod?

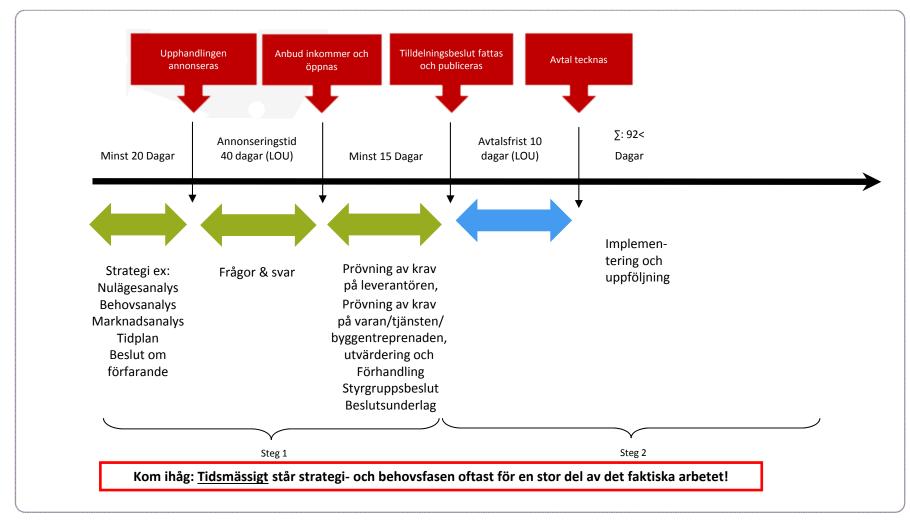
Upphandlingsprocessen, selektivt alt. förhandlat förfarande

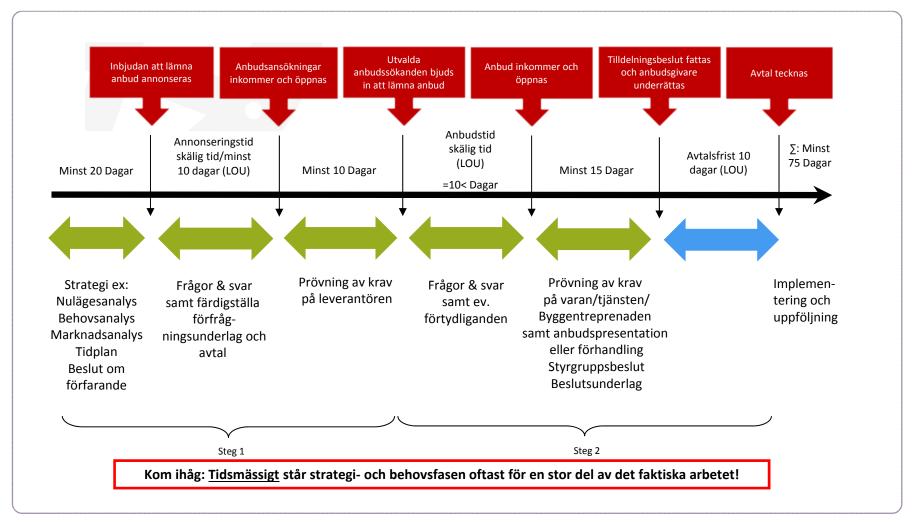
Upphandlingsprocessen, öppet förfarande

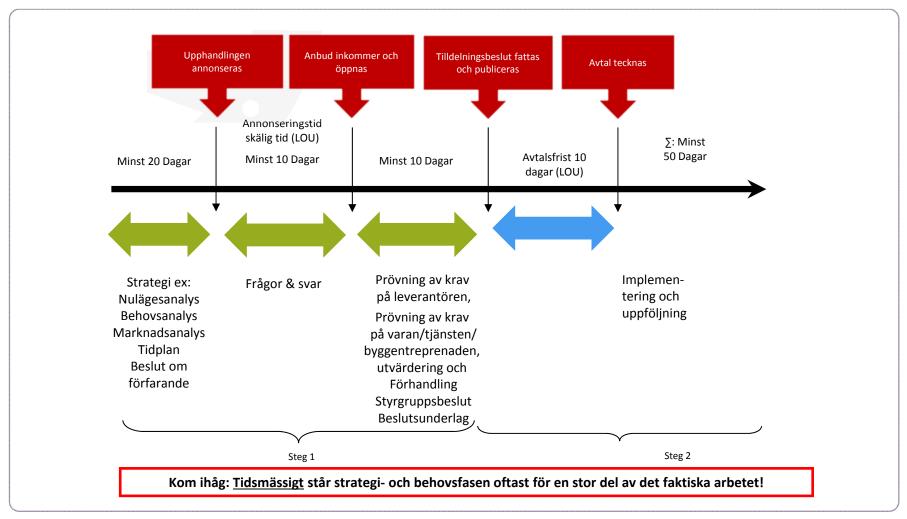
Upphandlingsprocessen, urvalsförfarande enl. 15 kap. LOU

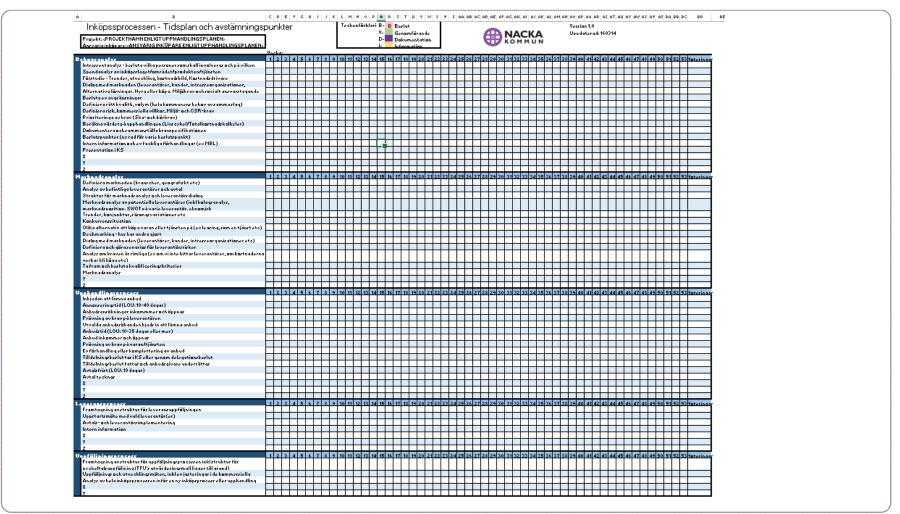
Upphandlingsprocessen, förenklat förfarande enl. 15 kap. LOU

Upphandlingsprocessen – Tidsplan & avstämningspunkter

Roller & Ansvar

			Behovsanalys	Marknadsanalys	Upphandlings- process	Implementation & Leverans	Uppföljning
Roller och ansvar	Inköp	Roll	Analysera spend samt säkerställa fakta	Objektivt utmana befintliga leverantörer och situation	Tar fram förfrågningsunderla g, utvärdering ev. Förhandling, teckna avtal	Bistår I säkerställandet av leverans	Uppföljning av avtalade nyckeltal samt bidra I affärsutvecklingen
		Ansvar	Deltar aktivt	Driver	Driver	Deltar	Deltar aktivt
	Verksamheten	Roll	Äger och ansvarar för kravspecifikationen och verksamhetens behov	Bidrar aktivt I marknadsanalys med verksamhetspers- pektivet	Deltar aktivt i alla delar av upphandlings- processen	Säkerställer avtalsimplementation och att rätt leverantörer nyttjas till avtalade villkor	Ansvarig för leverantörsrelation en och
		Ansvar	Driver	Deltar aktivt	Deltar aktivt	Driver	Driver
	Avtalsägaren	Roll	Ytterst ansvarig. Ansvarig för prioriteringar	Objektivt utmana befintliga leverantörer och situation	Ytterst ansvarig. Intern ambassadör Ansvarig för prioriteringar	Ytterst ansvarig Intern ambassadör "Gate keeper"	Ytterst ansvarig. Intern ambassadör Delta i leverantörsmöten "Gate keeper"
		Ansvar	Informerad. Äger kravspecifikationen	Godkänner	Godkänner	Informerad. Ytterst ansvarig	Informerad

		Behovsanalys	Marknadsanalys	Upphandlings- process	Implementation & Leverans	Uppföljning
Ansvarsfördelning Inköp/Verksamheten	100%	- 1	N	K	Ö	Р
	80%					
	60%	) /o ul co o co	b a t a .a			
	40%	Verksam	ineten			
	20%					

Sekretess

